

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžnz/2/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898758
Dátum vydania rozhodnutia:	16.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9015898758.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: S. O., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. India, t. č. Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, zast. Advokátska kancelária Škamla, s.r.o., Makovického 15, Žilina, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, v konaní o návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na ochranu pred nezákonným zásahom z a m i e t a .

Účastníkom náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu podal dňa 22. mája 2015 na Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na začatie konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v O.s.p., ktorým žiadal, aby súd uložil Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky vo veci zaistenia navrhovateľa v zmysle rozhodnutia Oddelenia hraničnej kontroly PZ Košice - Letisko sp. zn.: PPZ-HCP-PO9-126-049/2015 zo dňa 6. mája 2015 bez zbytočného odkladu po vyhlásení rozhodnutia prepustiť navrhovateľa z Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

Uviedol, že navrhovateľ bol rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície PZ Košice - Letisko sp. zn. PPZ-HCP-PO9-126-049/2015 zo dňa 6. mája 2015 zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. a) bod I zákona o pobyte cudzincov v konaní o administratívnom vyhostení s cieľom zabezpečiť jeho vycestovanie do krajiny podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte. Navrhovateľ bol zaistený dňa 6. mája 2015 o 22:30.

Poukázal na znenie ustanovenia § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého ak je štátny príslušník tretej krajiny zaistený podľa odseku 1 písm. a) a policajný útvar nevydá rozhodnutie o administratívnom vyhostení do 48 hodín od zaistenia, policajný útvar štátneho príslušníka tretej krajiny ihneď prepustí; to neplatí, ak policajný útvar nevydá rozhodnutie o administratívnom vyhostení z dôvodu prerušenia konania o administratívnom vyhostení podľa § 77 ods. 4 alebo vyžiadania informácie podľa §

83 ods. 7.

Navrhovateľ bol zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. a) zákona o pobyte cudzincov, avšak do 48 hodín od jeho zaistenia nebolo vydané rozhodnutie o jeho administratívnom vyhostení. Po zaistení navrhovateľa nepostupoval správny orgán ani podľa § 77 ods. 4 a ani podľa § 83 ods. 7, a tak mal byť navrhovateľ po 48 hodinách od jeho zaistenia prepustený.

Navrhovateľ nebol z Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov prepustený ani na základe výzvy právneho zástupcu navrhovateľa na jeho bezodkladné prepustenie z Útvaru policajného zaistenia adresovanej ako Oddeleniu hraničnej kontroly PZ Košice - tak aj Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

Týmto podaním sa navrhovateľ nedomáha ochrany pred nezákonným zásahom OCP PZ KE - letisko, ktoré spočívalo v rozhodnutí OCP PZ KE - letisko o zaistení navrhovateľa. Týmto podaním sa navrhovateľ domáha ochrany pred nezákonným zásahom odporcu, ktoré spočíva v tom, že odporca naďalej drží navrhovateľa v zaistení aj napriek skutočnosti, že navrhovateľ mal byť prepustený do 48 hodín od jeho zaistenia, nakoľko mu v uvedenej lehote, t. j. v lehote začatej vydaním rozhodnutia o zaistení, nebolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení.

Odporca navrhol návrh zamietnuť. Uviedol, že navrhovateľ bol dňa 2. marca 2015 transferovaný v rámci „dubľnských transferov“ na územie Slovenskej republiky z územia Belgicka. Následne bol navrhovateľ zaistený oddelením hraničnej kontroly Policajného zboru Košice - letisko podľa ustanovenia § 88a ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z., a to na účel zistenia skutočností, uvedených v žiadosti o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia osoby navrhovateľa nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku. Zaistením navrhovateľa a jeho umiestnením v útvere policajného zaistenia pre cudzincov v Sečovciach sa zabezpečila jeho fyzická prítomnosť pre účely azylového konania vedenom Migračným úradom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Dňa 22. apríla 2015 Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vydal rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a) a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Následne bol navrhovateľ dňa 6. mája 2015 z útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce prepustený, a to na základe príkazu na prepustenie vydaného OHK PZ Košice - letisko č. PPZ-HCP-PO9-126-032/2015.

Toho istého dňa bol navrhovateľ na základe ustanovenia § 79 ods. 1 zákona č. 404/2011 Z. z. predvedený na OHK PZ Košice - letisko v súvislosti so začatím konania o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky, a to z dôvodu, že sa na území Slovenskej republiky zdržiaval neoprávnene. Navrhovateľovi bolo následne dňa 6. mája 2015 vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení z územia Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 82 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z. a bol mu určený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu 3 rokov, č.s.: PPZ-HCP-PO9-126-049/2015 zo dňa 6. mája 2015. Následne mu bolo vydané rozhodnutie o zaistení podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 404/2011 Z. z., č.: PPZ-HCP-P09-126-049/2015 zo dňa 6. mája 2015. V danej veci bol tiež vydaný rozsudok Krajského súdu v Košiciach, zn. 10Sp/47/2015-44 zo dňa 15. júna 2015, vo veci preskúmania rozhodnutia o zaistení navrhovateľa, ktorým Krajský súd v Košiciach potvrdil rozhodnutie odporcu č. p.: PPZHCP-PO9-126-049/2015 zo dňa 6. mája 2015.

Odporca v uvedenej veci udáva, že v danom prípade išlo o obmedzenie osobnej slobody na základe rozhodnutia policajného útvaru, preto podľa jeho názoru nie je splnená podmienka vyžadovaná ustanovením § 250v ods. 1 O.s.p.

Z uvedeného dôvodu odporca namieta neprípustnosť návrhu navrhovateľa s poukazom na ustanovenie § 250v ods. 1 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie o návrhu navrhovateľa pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v a nasl. O.s.p., podľa § 250v ods. 8 v spojení s § 250g ods. 1 O.s.p. prejednal vec na pojednávaní dňa 16. decembra 2015 a dospel k záveru, že

navrhovateľom podaný návrh je neprípustný.

Základnou úlohou súdu aplikujúceho ustanovenie § 250v ods. 1 O.s.p., ktorý koná v správnom súdnictve o návrhu smerujúcom proti tvrdenému zásahu orgánu verejnej správy je preveriť, či sa navrhovateľ skutočne prostredníctvom svojho návrhu domáha súdnej ochrany proti nezákonnej aktivite verejnej správy (materiálna stránka verejnej správy) a či navrhovateľom označená verejná správa skutočne takúto aktivitu vykonala (formálna stránka verejnej správy).

Podľa § 250v ods. 1 O.s.p., fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 250v ods. 3 O.s.p., návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Zmyslom tejto právnej úpravy je posilnenie ochrany fyzických a právnických osôb pred takými zásahmi, ktoré nie sú založené na konkrétnom rozhodnutí orgánu verejnej správy, ale spočívajú vo faktickej činnosti proti nej a vyžadujú súdnu pomoc vo forme nápravy tohto pre navrhovateľa spoločensky neúnosného stavu. Citované ustanovenie § 250v ods. 3 O.s.p. upravuje podmienky prípustnosti návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Ide o kumulatívne stanovené podmienky prípustnosti návrhu, ktorými je jednak vyčerpanie dostupných opravných prostriedkov podaných s cieľom nápravy dôsledkov nezákonného zásahu a jednak podanie návrhu v určenej subjektívnej a objektívnej lehote. Za právne prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, považuje judikatúra Najvyššieho súdu SR ako aj judikatúra Ústavného súdu SR predovšetkým inštitút sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. (predtým zákona č. 152/1998 Z. z.).

V konaní nebolo sporné, že navrhovateľ nepodal sťažnosť voči postupu orgánu verejnej správy. Podľa ustálenej judikatúry však ustanovenie § 250v ods. 3 druhá veta Os.p. je nevyhnutné vykladať tak, že o existencii zásahu sa dotknutá osoba najskôr dozvedela až dorúčením oznámenia o vybavení sťažnosti.

Nezastupiteľná úloha sťažnosti spočíva najmä v tom, že nielen navrhovateľ, ale aj samotný orgán verejnej správy sa musí pred súdnym konaním dozvedieť o existencii situácie, ktorú navrhovateľ podľa svojho najlepšieho svedomia a vedomia klasifikuje ako nezákonný zásah, a to preto, aby bol nielen informovaný o dôvodoch, ktoré vedú navrhovateľa k hodnoteniu tejto situácie ako nezákonného zásahu, ale najmä, aby sa mohol k týmto dôvodom nielen vyjadriť, ale pokiaľ sa s nimi stotožní, mohol aj tento nezákonný zásah bez súdnej pomoci v medziach svojej právomoci rýchlo a účinne odstrániť. V danom prípade súdna pomoc poskytovaná v zmysle čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR, ako aj podľa § 250v ods. 1 O.s.p. má subsidiárny charakter a je možné sa jej domáhať iba v prípade aktívneho vyčerpania opravných prostriedkov.

Preto najvyšší súd, v zmysle citovaného ustanovenia § 250v ods. 3 O.s.p., práve z dôvodu nevyčerpania prostriedkov nápravy ako zákonnej podmienky prípustnosti podaného návrhu, musel návrh podľa § 250v ods. 4 O.s.p. voči odporcovi zamietnuť ako neprípustný, a to bez toho, aby posudzoval jeho dôvodnosť.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 a § 142 ods. 1 OSP v spojení s § 250v ods. 5 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporcovi nevznikol zákonný nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.